

vební řád připouští (§ 127) dodatečné schválení stavby a postavení přístavků u obytného stavení, jako je kůlna, není, i když způsob stavby není týž jako obytného stavení, absolutně nepřípustné, nýbrž může dle §u 93 stav. řádu, byť i za určitých podmínek, přece býti povoleno. Z okolnosti, že bylo stavebním úřadem přikázáno, kůlnu odstraniti, protože neodpovídá způsob její stavby stavbě obytného stavení, neplyne nepřípustnost postavené kůlny, protože dotyčný příkaz co do správnosti nebyl přezkoumán, ježto podaný rekurs proti němu byl opožděným. Dílo, to jest kůlnu, žalobcem žalovanému postavenou, nelze nazvati dílem nedovoleným, smlouva na nedovolené dílo nezněla, a důvod, pro který odvolací soud žalobu zamítl, to jest nicotnost smlouvy, tedy odpadá. Jest proto zkoumati, zdali jest po právu námitka žalovaného, že není povinen úplatou za kůlnu, protože kůlna následkem příkazu stavebního úřadu, ji odstraniti, je neupotřebitelná a žalovaný je oprávněn od smlouvy ustoupiti (§ 1167 obč. zák.). Nehledě k tomu, že přišlo by ještě na to, zdali žalovaný závčas vadnost díla vytýkal (§ 1167 a 933 obč. zák.), jest uvedená námitka neopodstatněna, protože zhotovení díla, postavení kůlny, nebylo, jak již uvedeno, absolutně nedovolené, nepovolení stavby mohlo po případě k rekursu, který však bylo na straně žalovaného opomenuto závčas podati, býti sanováno a co obzvlášť na váhu padá, bylo věci žalovaného, by povolení ku stavbě obstaral, neboť ani netvrdil, že obstarati povolení ku stavbě přenechal žalobci a že týž tento úkol na sebe převzal, ale stavební řád ukládá obstarati povolení ku stavbě stavebníku, nikoli staviteli (§ 30 stav. řádu). Správně proto uznal první soud, že, je-li kůlna následkem příkazu stavebního úřadu neupotřebitelná, není toho vinen žalobce, nýbrž žalovaný, protože zadal stavbu nepovolenou a se řádně proti nepovolení nebránil. Nemůže proto žalovaný neupotřebitelnost díla a zrušení smlouvy namítati. Žalovaný sice tvrdí, že neupotřebitelnost kůlny zavinił také žalobce, ježto ho neupozornil na nutnost úředního povolení ke stavbě, ale toto opomenutí žalobcovu mohlo by snad býti důvodem žalovanému k nastoupení na žalobce o náhradu škody (§ 1168 a) obč. zák.), ale důvodem pro zrušení smlouvy opomenutí to není. Ostatně žalovaný s touto námitkou a se žalobcovou povinností, nésti spolu škodu, která vznikne odstraněním kůlny, vystoupil až v odvolání a protože novoty v opravném řízení nejsou přípustny (§ 482 a 504, 513 c. ř. s.), musí tato námitka proti žalobnímu nároku zůstat bez zřetele. Smlouvu o postavení kůlny nelze tedy míti za zrušenou a žalovaný je podle smlouvy požadovanou úplatou povinen.

Čís. 2655.

Přijal-li zboží a nákladní list zřízenec, jenž nebyl oprávněn jménem dráhy ujednávat smlouvy, ručí sice dráha za jeho zavinění, dopravní smlouva se svými účinky vznikne však teprve, když výpravna zboží a nákladní list dodatečně přijme a opatří nákladní list razítkem.

(Rozh. ze dne 23. května 1923, Rv II 3/23.)

V-ské železárny odevzdaly dne 15. května 1920 po úředních hodinách dráze k dopravě několik vagonů zboží, dráha však opatřila ná-

kladní listy datem 16. května 1920 a počítala též vyšší dopravné, od tohoto dne platící. Žaloba o vrácení zvýšku byla zamítnuta s o u d y všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Podle Šu 5 žel. dopr. ř. ze dne 11. listopadu 1909 čís. 172 ř. zák. ručí sice dráha za své lidi, ale tím není řečeno, že by každý její zaměstnanec byl oprávněn, uzavírat se stranami platné dopravní smlouvy. V Šu 61 jest přijímání zboží a nákladních listů za účelem ujednání dopravní smlouvy vyhrazeno výpravě; přijme-li zboží a nákladní list zřízenec, který není oprávněn jménem dráhy smlouvy ujednávat, ručí sice dráha za jeho zavinění, dopravní smlouva však uzavřena není. Ta vejde v platnost teprve, když výpravna sama dodatečně zboží a nákladní list přijme a na znamení přijetí opatří nákladní list dle prvního odstavce Šu 61 žel. dopr. ř. denním razítkem. To stalo se v tomto případě až 16. května 1921. Z okolnosti, že nákladní list byl označen razítkem ze dne 16. května a nikoli 15. května, plyne dále, že dodatečné přijetí zboží výpravou k dopravě mělo význam konstitutivní a nebylo jen dodatečným schválením toho, co se stalo den před tím. Žalobce nemůže se pro svůj nárok dovolávat mnoholetého zvyku, že dráha od V-ských železáren přijímala zboží k dopravě také v noci, neboť bylo zjištěno, že ve všech takových případech se nákladní list opatřoval razítkem teprve následujícího dne. Datum přijímacího razítka má důležitý právní význam. Není jen důkazem, kdy byla smlouva uzavřena; počítá se podle něho také lhůta dodací. Jestliže dráha přijímala sice vagony naložené i v noci, ale opatřovala nákladní listy datem následujícího dne a jestliže V-ské železárny proti tomu nikdy ničeho nenamítaly, nelze srovnalou vůli stran vyložit jinak, než že právní účinky přijetí vagonů, totiž uzavření dopravní smlouvy, měly nastati teprve následujícího dne. Bez významu jest námitka, že by pak mezi skutečným převzetím zboží a uzavřením dopravní smlouvy nastalo mezičasí bez právního podkladu. Jest sice správné, že pro tuto dobu neplatí ustanovení Šu 64 žel. dopr. ř. a to již z toho důvodu, že ani výhradu pozdější dopravy nemůže platně učiniti kterýkoliv zřízenec dráhy, nýbrž zase jen výpravna, platí však dojista podpůrné předpisy občanského práva o smlouvě schovací a náhradě škody.

Čís. 2656.

Nárok dráhy na zdržné. Pokud jest vůz drahou k nakládání řádně přichystán. Není po případě třeba, by byl přisunut na nakládací kolej.

(Rozh. ze dne 23. května 1923, Rv II 9/23.)

Železniční erár domáhal se na žalovaném zdržného, ježto vozy byly k nakládání řepy připraveny již 17. října 1921, žalovaný je však naložil a odeslal teprve 24. a 25. října 1921. Žalovaný namítl, že dráha nepřistavila vozů na nakládací kolej, nýbrž nechala je stát na vedlejší koleji. Procesní soud první stolice žalobě vyhověl mimo jiné